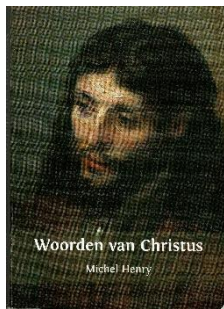


WOORDEN VAN CHRISTUS



Twee weken geleden was ik weer eens in de parochiekerk van mijn jeugd. In de lezing van die zondag vertelt Jezus het verhaal van een corrupte rentmeester die dreigt ontslagen te worden. Voor het zo ver is, roept hij alle schuldenaren van zijn heer bij elkaar en scheldt uit eigen beweging een groot deel van hun schulden kwijt. De heer prijst de oneerlijke rentmeester omdat hij slim heeft gehandeld. "De kinderen van deze wereld gaan immers slimmer met elkaar om dan de kinderen van het licht" (Lucas, 16: 1-13). De pastoor merkte in zijn overweging op dat hij van dit verhaal niets begreep en er niets mee kon. Hij is niet de enige die de woorden van Jezus soms 'onbegrijpelijk' vindt. In alle vier de evangeliën staan voorbeelden waarin zijn woorden stuiten op onbegrip, weerstand, agressie, en haat met als gevolg de dood. Een voorbeeld van het niet begrijpen van Jezus woorden vinden we in het gesprek van Jezus met de Samaritaanse vrouw. Jezus die dorst heeft vraagt om water en zegt tegen de vrouw: "Als u wist wat God wil geven, en wie het is die u om water vraagt dan zou hij u levend water geven". Het antwoord dat zij geeft is aandoenlijk: "Maar heer, u hebt geen emmer, en de put is diep – waar wilt u dan levend water vandaan halen?" (Johannes, 4, 10-11).

Over de moeilijkheid om het woord van Jezus te verstaan heeft de Franse onderzoeker Michel Henry een opzienbarend en oorspronkelijk boek geschreven. Niet als theoloog maar als filosoof stelt hij zich de vraag hoe het mogelijk is dat de dingen in deze wereld aan ons verschijnen (onderwerp van de fenomenologie), en hoe verschijnen de woorden van Christus aan ons en wat openbaren ze.

Volgens het christendom heeft Jezus een dubbele natuur: hij is mens en God tegelijk (zie ons Credo). Dit betekent dat Jezus' woorden soms mensenwoorden zijn en soms woorden van God. Dienen we niet bij de woorden van Jezus ons telkens af te vragen wie aan het woord is: de mens Jezus die aan de Samaritaanse vrouw iets te drinken vraagt omdat hij dorst heeft of hebben we maken met het sprekende Woord van God als Jezus zegt: "Hemel en aarde zullen verdwijnen, maar mijn woorden zullen nooit verdwijnen?" (Lucas 21: 33). Spreekt het Woord van God een andere taal dan die van de mensen? Moeten we niet weten wat God is om de wijze waarop hij tot ons spreekt te herkennen en te begrijpen? Deze vragen stelt Henry in vier onderzoeksthema's in zijn boek aan de orde.

Ten eerste: de woorden van Christus als mens tot de mensen, waarin hij in hun eigen taal over henzelf spreekt. Voorbeeld: "Als uw zoon of uw os in een put valt, dan haal u hem er toch meteen uit, ook al is het sabbat?" (Lucas, 14: 5).

Ten tweede: de woorden van Christus als mens tot de mensen, eveneens in hun eigen taal, maar waarmee hij niet meer over hen spreekt maar over zichzelf. Voorbeeld: "Ik ben de weg, de waarheid en het leven" (Johannes, 14: 6).

Ten derde: waarin verschilt het spreken van Christus als het Woord van God van het menselijk spreken. Hoe spreekt dat Woord en wat zegt het? Wat zijn de wezenlijke kenmerken ervan?

Ten vierde: hoe kunnen mensen dit spreken, dat niet meer dat van hen is maar dat van God, horen en begrijpen?

Het is niet mogelijk hier nu verder op in te gaan. Henry's kerngedachten zijn: God is Het Leven. God openbaart zichzelf: "Ik ben die is". Hij openbaart zich in de ervaring van ons leven en in dit opzicht zijn wij allen kinderen van God. God is niet buiten mij, maar is de voortdurende zelfervaring van mijn leven. Het is God die zich in mij doet ervaren. Henry verwijst hierbij regelmatig naar het Johannes evangelie: "In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. Het was in het begin bij God. Alles is erdoor ontstaan en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat. In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen...Het Woord is mens geworden en heeft bij ons gewoond." (Johannes, 1, 1-4, 14). Wordt vervolgd.

Henry, M. (2016). *Woorden van Christus*. Kampen: Van Warven.

SV

Uit: Andreasblad nr. 16, 26 november 2016